

τις τὰ τοῦ πολέμου λάφυρα, κατεκρίθη τε καὶ ἀπεώσθη τῆς Ῥώμης. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Γάλλοι Σένωνες ὤρμησαν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, καὶ γενομένης μάχης ἑνδεκάτῃ τῆς πόλεως σημείω παρά τὸν Ἄλλιον ποταμὸν, ἐπεξήλθον φεύγουσι τοῖς Ῥωμαίοις, οὐδενὸς ἀντά-
 5 ραντος, μέχρι τῆς πόλεως αὐτῆς. Καταφεύγοντες δὲ εἰς τὸ Καπιτώ-
 λιον, ἔκει συνέσωζον ἑαυτοὺς. Λιμοῦ δὲ λοιπὸν συνέχοντος αὐτοῦς,
 ἐφίσταται κάμνουσιν ὁ Φούριος Κάμιλλος, ἐκτός τῆς πόλεως ἐκ τῆς
 τῆς εἰρημένης κρίσεως διάγων. Καὶ νικᾷ μὲν αὐτοὺς τῇ πρώτῃ
 συμπλοκῇ, ὡς δὲ οὐκ ἐξεχώρουν τοῦ ἄστεως, ὠνήσαντο Ῥωμαῖοι
 10 τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ χρυσίῳ. Τοῦτο οὐκ ἔνεγκε μετρίως ὁ Κά-
 μιλλὸς· παραχρῆμα δὲ ἐπεξελθὼν τῇ τῶν Γάλλων στρατιᾷ, αὐτὴν
 τε διέφθειρε καὶ τὸ θεθὲν ἀνέλαβε χρυσίον, καὶ τὰ σημεῖα τὰ στρα-
 τιωτικὰ, ἅπερ ἦσαν ἐν τῇ προτέρᾳ μάχῃ παρά τῶν Ῥωμαίων ἀφηρη-
 μένοι· σίγνα καλοῦσιν αὐτὰ Ῥωμαῖοι πάντα ἀναλαβὼν, τρίτον ἐν τῇ
 15 πατρίδι θριάμβον ἐθριάμβευσεν, ἐπεκλήθη τε δεύτερος Ῥωμύλος, ὡς
 οἰκιστῆς καὶ αὐτὸς τῆς Ῥώμης γεγεννημένος.

BIBLION B'

1. Ἐτει τριακοστῷ καὶ ἐξήκοστῷ πέμπτῳ μετὰ τὸν τῆς Ῥώμης
 συνοικισμὸν, πρώτῃ δὲ μετὰ τὴν ὑπὸ Γάλλοις γενομένην ἄλωσιν ἐνγλ-
 λάγησαν αἱ δυναστεῖαι. Ἄντι γὰρ τῶν ὑπάτων ἄρχοντες ἐγένοντο
 στρατιωτικοί, τὴν τῶν ὑπάτων ἔχοντες δύναμιν. Ἐντεῦθεν καὶ τὰ
 5 τῆς Ῥώμης ἠϋξήθη πράγματα. Κάμιλλος γὰρ Βολούσκων πόλιν,
 ἑβδομήκοντα τοῖς πᾶσιν ἐνιαυτοῖς οὐκ ἀποσχομένην τοῦ κατὰ τῆς
 Ῥώμης πολέμου, αὐτὴν τε εἶλε τὴν Βολούσκων ὡς καὶ πόλιν ἑτέραν

3. ἑνδεκάτω M : ἑνδεκάτω H 4-5. ἀντάραντος IA : ἀντίραντος Σ : ἀντά-
 ρατος AM 5-6. Καπιτώλιον Δ : Καπετώλιον H. ἴδε ἀνωτέρω σ. 11, 23 καὶ 12, 14

7. Φούριος ΣΔ : φρούριος AMI 10. χρυσίῳ H : χρυσίῳ M τοῦτο οὐκ H :
 τοῦτο δὲ ἐκ Δ ἤνεγκε H : ἤνεγκε M 13. Ῥωμαίων H : ῥωμαίων ἐπὶ προ-
 τέρω διαγεγραμμένου M 14. σίγνα Δ : σίγνα δὲ Δ 15. Ῥωμύλος ΣΔ : ῥω-
 μύλος AMI

οιο

1. τριακοσιοστῷ H : τριακοστῷ τῆς διορθώσεως γενομένης δευτέρᾳ χει-
 ρί A 3. δυναστεῖαι H : δυναστεῖαι A 3-4. ἄρχοντες—ὑπάτων ἐν τῇ χειμέ-
 νῳ H : πρόσθετα ἐν τῇ ᾠξ ἄλλῃ χειρὶ I 7. αὐτὴν τε H : αὐτὴν δὲ Σ
 τὴν βολούσκων ὡς (ὡ MΣ) καὶ πόλιν ἑτέραν ἐτρούσκων AMI : καὶ ἑτέραν Αἰκα-
 γῶν Δ

Ἐτρούσκων καὶ Σουθρίνων ἀλλήν, πάσας τε αὐτὰς ὑφ' ἑαυτὸν ποιη-
σάμενος καὶ τοὺς πολέμιους διαχρησάμενος, τρεῖς ἐπὶ τοῖς τρισὶν
ἔθνεσιν ἐπετέλεσε θριάμβους.

2. Καὶ Τίτος δὲ Κικινάτος Κικκινάτος Πραινεστίνους, οἳ μέχρι τῶν
προπυλαίων αὐτῶν πολεμοῦντες ἐχώρησαν, ἄχρις Ἀλλίου ποταμοῦ 5
διώξας, νίκην τε ἤρατο κατ' αὐτῶν καὶ πόλεις αὐτῶν ἑπτὰ τῇ Ῥώμῃ
προξένειμε, καὶ αὐτοὺς δὲ τοὺς Πραινεστίνους, παραδόντας ἑαυτοῦς,
ἐκτίησατο· πᾶν δὲ τοῦτο τὸ ἔργον εἴκοσιν ἐπετέλεσε ταῖς πάσαις
ἡμέραις, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθριάμβευσεν.

3. Ἄλλ' οὐκ ἐπὶ πολὺ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχόντων ἡ δυναστεία 10
μικρῇ γὰρ ὑστερον καταλύθη, καὶ σχεδὸν ἔξω πάτης ἀρχῆς ἡ Ῥώμη
διετέλεσεν, εἰ καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχόντων τινὲς καὶ μετὰ τὴν
κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς ἐδιάζοντο δύνασθαι καὶ τὸ κῆρος ἔχειν. Ἄλλ'
οὐκ ὑπὲρ τρεῖς ἐνιαυτοὺς τοῦτο ἐδυνήθησαν ἐπανήλθε γὰρ πρὸς τοὺς
ὑπάτους ἡ ἐξουσία. 15

4. Λουκίου τοίνυν Γενουκίου καὶ Κικιντίου Σερβιλίου γενομένων
ὑπάτων, τελευταῖα Κάμιλλος, τιμαί τε αὐτῷ δεύτεραι μετὰ τὸν Ῥωμό-
λον ἐψηφίσθησαν.

5. Γάλλων δὲ πόλεμον ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν κινησάντων, στρατοπε-
δευσασμένων δὲ ἀντιπέραν τοῦ Ἀνιήνου ποταμοῦ, Τίτος Κικιντίος δι- 20
κράτωρ ἀναδειχθεὶς ἐξήλθεν ἐπὶ τοὺς πολέμιους. Ἄλλ' ἔλυσε τὴν μά-
χην οὐχ ἡ συμπλοκὴ τῶν στρατευμάτων, ἀλλ' ἀνὴρ νεανίας Μανί-
λιος. Ὑφ' ἑνὸς γὰρ τῶν Γάλλων εἰς μονομαχίαν προκληθεὶς ἐκει-
νὸν τε καθείλε καὶ τῷ πολέμῳ τέλος ἔδωκε, τὸν στρεπτόν τε, ὃ

1. *ἑαυτὸν* ΛΙΔ : *ἑαυτὸν* ἐκ τοῦ *ἑαυτῶν* Μ 4. *Κικιντίος* ἔγραψα (ἴδε ἀνω-

τέρω σ. 17, 16) : *κικιντίος* Η *Κικκινάτος* ἔγραψα : *κικκινάτος* ΛΙΔ : *κικκινάτος* Μ

Πραινεστίνους Δ : *πραινεστίνους* Η 5. *προπυλαίων* ΜΙΔ : *προπυλάκιον* Λ

6. *ἤρατο* Ι : *ἤρατο* ΣΔ : *ἤξατο* ΑΜ 7. *Πραινεστίνους* Δ : *Πραινεστιηνοὺς* Σ
πραινεστιηνοὺς ΑΜΙ 8. *ἐπετέλεσε* Η : *ἐπετέλεισεν* Λ 10. *ἐπὶ πολὺ* Η : *ἐπιπολὲ* Λ

τῶν ΑΜΙ : *διηγέσθαι* Σ : *περὶ τῶν* Δ : *λείπει* Σ 12. Ἐν τῇ φφ' *περὶ*
τῆς τῶν ἑπαικῶν ἀθῆς ἀρχῆς ἀναλήψεως Σ : *περὶ τῆς τῶν ἑπαικῶν ἀθῆς ἀρχῶν*
ἀναλήψεως Μ 16. *Γενουκίου* Η : *γενκίου* Μ *Κικιντίου* ἔγραψα (Ἠρ. ἐλ. ἀνω-

τέρω σ. 17, 16 καὶ 19, 4) : *κικιντίου* Η : *κικιντίου* Μ 17-18. *Ῥωμόλον* ΣΔ : *Ῥω-*
μόλον ΑΙΜ 19. *Γάλλων* Δ : *γάλλων* ἀνωθεν δ' αὐτοῦ γαλιατῶν νεωτέρω χεῖρα
ἐν τῷ Μ, ἐρυθρὸν ἐν τῷ Α 20. *ἀντιπέραν* ἔγραψα : *ἀντιπέρα* Η : *ἀντιπέρα* ἐκ
τοῦ ἀντίπερα Μ *Τίτος* ΙΔ : *τίτος* ΑΜΣ *Κικιντίος* ἔγραψα : *Κικιντίος* Η

22-23. *Μανίλιος* Σ : *μανήλιος* ΑΜΙ : *Μάνλιος* ἐρυθρῶς Δ 23-24. *ἐκείνον*
τε Δ : *ἐκεῖνον* ἐκ Η 24. *καθείλε* ΙΣΔ : *καθείλεν* ΑΜ

22-23. *Μανίλιος* Σ : *μανήλιος* ΑΜΙ : *Μάνλιος* ἐρυθρῶς Δ 23-24. *ἐκείνον*
τε Δ : *ἐκεῖνον* ἐκ Η 24. *καθείλε* ΙΣΔ : *καθείλεν* ΑΜ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

κεκόσμητο τὸν τράχηλον ὁ Γάλλος, ἑαυτῷ περιθεῖς, ἐκ τούτου Τορκουάτος αὐτὸς τε προσηγορεύθη καὶ οἱ ἐξ αὐτοῦ πάντες, μνηύοντες τῇ προσηγορίᾳ τὸν ἀπὸ τοῦ λαφύρου κόσμον τόρκυς γὰρ ἐπιχωρίως ὁ στρεπτός καλεῖται. Τότε μὲν οὖν φυγῇ παρέδωσαν ἑαυτούς· μετὰ
5 οὗ ταῦτα καὶ κατεπολεμήθησαν ὑπὸ τοῦ δικτάτωρος Σουλπικίου. Καὶ Τοῦσκοι δὲ ὑπὸ Γαίου Μαρκίου συνεκόπησαν. Ὡς ὀκτῶ δὲ χιλιάδας αἰχμαλώτων τῷ θριάμβῳ ποιήσας πλήθος ὁ νικήσας ἐθριζύμβευσε.

6. Μετὰ τοῦτο γίνεται τῶν Ῥωμαίων ἀπογραφῇ, καὶ τῶν Λατίνων τῶν ὑπὸ Ῥωμαίοις ἤδη γεγενημένων σώματα παρέχειν εἰς στρα-
10 τῶν οὐ βουλομένων, ἐξ αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων πολιτῶν * συλλεγῆναι τὸ στράτευμα. Δέκα δὲ ἐξ αὐτῶν συντάξεις ἐγένοντο, λεγεῶνες κατὰ τὴν αὐτῶν καλούμεναι φωνῆν, ἐκ τῆς γενομένης τῶν νέων ἐπιλογῆς· λέγερε γὰρ παρ' αὐτοῖς τὸ ἐπιλέξασθαι λέγεται. Αἱ δέκα δὲ αὐταὶ λεγεῶνες ἐξήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν εἶχον, ὡς ἐκάστην εἰς ἑξακισχιλίους
15 τελεῖν. Καὶ οὕτως ὁ τοσοῦτος συνήχθη στρατὸς, οὕτω τῶν Ῥωμαϊκῶν πραγμάτων εἰς τὸ πᾶν ἐπιδεδωκότων. Τοσαύτη τῶν στρατιωτικῶν ἦν ἐπιθυμία καὶ τῶν πολιτῶν ἀνδρεία. Τοῦτο δὴ τὸ στράτευμα τῶν πολιτῶν ἐξάραν ἐπὶ τοὺς Γάλλους ἐχώρησεν, ἡγουμένου τῆς στρατιᾶς Φουρίου. Ἀλλὰ τις ἐκ τοῦ Γάλλων στρατεύματος, πρὶν ἢ συμμίξει τὰ
20 πλήθη, ἐκ προκλήσεως τὸν ἀριστον τῶν Ῥωμαίων εἰς μονομαχίαν ἐκάλει. Τότε τοίνυν ἐβελοντῆς ἐξανέστη Μάρκος Οὐαλέριος ἐν τοῖς ἀρχουσι τῶν στρατιωτῶν τεταγμένος, καὶ σκευασάμενος ἐπήλθεν. Ὀρμῶντι δὲ αὐτῷ κατὰ τοῦ πολεμίου κόραξ ἐπιστάς κατὰ τὸν δεξιὸν ἔστη βραχίονα. Καὶ μετὰ τοῦτο οἱ μὲν ἄνδρες συνέμιξαν· ὁ δὲ κόραξ
25 τοῖς τε θυξί καὶ τοῖς πτεροῖς ἔπαιε τοῦ Γάλλου τὰ ὄμματα, κολύων εὐθὺ τῷ πολεμοῦντι προσβλέπειν. Καὶ οὕτω πίπτει μὲν ὁ Γάλλος, τῷ Οὐαλερίῳ δὲ ὁ τῆς νίκης τρόπος δέδωκε τὴν προσηγορίαν. Κορδίνος

5. δικτάτωρος ΛΣΔ : δικτάτωρος ΙΜ 6. Τοῦσκοι Π : τοῦσκοι Μ χιλιάδας Π : χιλιάδας ἐκ τοῦ χιλιάδες Μ 8. γίνεται ΛΜΣ : γίγνεται ΙΔ

9. τῶν ΛΜΣ : λείπει ΙΔ 10. Ῥωμαίων διαγεγραμμένον εἰς θ ἔπεται λατίνων Μ : λείπει Π πολιτῶν ἔγραφα : πολιτικῶν Π συλλεγῆναι Π : συνελῆν Δ

11. δέκα δὲ Δ : δὲ δεκάδες Π 13. Ἐν τῇ ᾧφ' λεγεῶν πλήθος στρατιωτικῶν ἀνδρῶν ,ς ἀπὸ τοῦ λέγω τὸ ἐκλέγομαι ἤθουν ἐκλεκτῶν ἀνδρῶν ΛΜ 14. ἀνδρῶν Π : ἀνδῶν Α

ἑξακισχιλίους Π : ἑξάκισ χιλίους Μ 17. ἀνδρεία ΛΜΣ : ἀνδρία ΙΔ 18. ἐξάραν Π : ἐξήραν Σ 19. Φουρίου Δ : φρουρίου Π συμμίξει ἔγραφα : συμμίξει Π 22. στρατιωτῶν Π : στρατιωτικῶν Δ 26-27. Οὐαλε-

ρίῳ ΙΣΔ : οὐα λερίῳ ΛΜ 27. προσηγορίαν Π : προσηγορίαν ἐκ τοῦ προσηγορίαν Μ

γάρ ὠνομάσθη, τοῦ κόρακος οὕτω κατὰ τὴν τῶν Ἰταλῶν ὀνομαζομένου φωνήν. Καὶ οὐδὲ μέχρι τούτων τὰ τῆς εὐημερίας ἔστι· ἀλλὰ τρίτον καὶ εἰκοστὸν γεγονώς ἔτος ἐπὶ τὴν ὑπατείαν ἐκλήθη.

7. Λατίνοι δὲ οἱ τὴν στρατολογίαν ἀρνησάμενοι καθάπερ ἕκτινος μελέτης ἐπὶ μείζον ἐχώρησαν. Ἐφασκον γάρ τὸν ἕτερον τῶν ὑπάτων ἐκ σφῶν αὐτῶν χρῆναι χειροτονεῖσθαι. Τῶν Ῥωμαίων δὲ οὐ συνθεμένων, ἀνήφθη πόλεμος μέγιστος εἴπερ τις ἄλλος· καὶ τοῦτον μὲν ἠττήθησαν οἱ Λατίνοι, καὶ θρίαμβον ἔσχεν ἡ νίκη. Τοῖς ὑπάτοις δὲ ὡς ὑπὲρ ἔργου μεγάλου κατὰ τι χωρίον, ὃ Ῥώστρα καλοῦσιν, ἀνδριάντας ἀνέστησαν. Τοῦτο δὲ τὸ χωρίον τὰς πρὸς τὸν δῆμον ἐδέχετο τῶν ὑπάτων τε καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων δημηγορίας· ἐκεῖθεν γάρ ἐν ταῖς καταλαμβανούσαις χρεῖαις διελέγοντο τῷ δήμῳ. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν ἐνιαυτὸν Ἀλεξάνδρεια παρὰ τοῦ Μακεδόνοιο Ἀλεξάνδρου συνωκλήθη, καὶ ταύτην ἐδέξατο τὴν προσηγορίαν ἢ τῆς Αἰγύπτου πάσης μήτηρ.

8. Ἐντεοθεν δὴ καὶ τὰ τῆς δυνάμεως ηὔξήθη Ῥωμαίσις καὶ πρὸς ἄκρον ἀφίκοντο δυναστείας. Ἀμέλει πορρωτάτω λοιπὸν αὐτοῖς οἱ πόλεμοι συνεκροτοῦντο. Ἐπὶ Σαμνίτας γοῦν, τριακοσίοις ἀπωκισμένους σημείοις, τὴν στρατιὰν ἐκίνησαν, ἧς ἀφηγεῖτο Παπίριος Κούρσωρ, τὴν τῆς δικτατωρίας ἔχων ἐξουσίαν. Χρεῖας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὴν Ῥώμην καλούσης, τὸν ἀρχοντα τῆς ἵππου Φάβιον Μάξιμον ἠκολούθει δὲ αὐτῇ, καθάπερ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἰρήκαμεν, ἡ δυναστεία τῷ δικτάτωρι· κατέλιπεν ἐπιτροπεύειν τοῦ στρατοῦ, προαγορεύσας μὴ συμμῖξαι μήτε εἰς χεῖρας ἔλθειν, πρὶν ἂν ἐκ τῆς Ῥώμης ἐπανήκη. Λαβόμενος δὲ ὁ Φάβιος καιροῦ καὶ μικρὰ φροντίσας τῶν τοῦ δικτάτωρος ἐντολῶν, ἐμαχέσατο μὲν μετὰ λαμπρῶς τῆς τύχης, καὶ τοὺς Σαμνίτας ἀπόλεσε πανστρατιᾶ· ἐπὶ τούτοις ψῆφον ἐπήγαγεν ὁ δικτάτωρ αὐτῷ θανάτου

1. τοῦ ΑΜΙ : [ἀπό] τοῦ ΙΣ : ἀπό τοῦ Δ 3. ἐκλήθη ΔΙΑ : ἐλήθη Μ : ἠλήθη Σ 5. ἐπὶ μείζον ΙΣΔ : ἐπιμείζον ΑΜ 7. εἴπερ ΙΔ : εἴπερ ΑΜΣ 9. ῥώστρα ΙΔ : ῥώστρα ΑΜ : Ῥώστρα Σ 9-10. ἀνδριάντας Ἐγραφα : ἀνδριάντες Π 10-11. τῶν ὑπάτων τε καὶ Π : λοιποῦ Δ 12. διελέγοντο Π : διαλέγοντο Δ 14. Ἐν τῇ φῶ· Cῆ (μέλαν) καὶ χωριστὰ περὶ ἀλεξανδρείας (ἐρυθρά) Α : Cῆ περὶ ἀλεξανδρείας Μ 20. δικτατωρίας Δ : δικτατορίας Π ἔχων ἐξουσίαν Π : ἐξουσίαν ἔχων Ι 21. ἠκολούθει Π : ἠκολούθη Δ 22. ἡ ΑΜ : λείπει ΙΣΔ δικτάτωρι Π : δικτάτορι Μ 23. συμμῖξαι Ἐγραφα : συμμῖξαι Π 25. δικτάτωρος ΙΔ : δικτάτορος ΑΜΣ 26. ἐμαχέσατο Ἐγραφα : ἐμαχέσατο Π 27. ἐπὶ Π : ἀλλ' ἐπὶ Δ αὐτῷ ΙΣΔ : αὐτῷ ΑΜ

διεσώθη, δὲ τῆ τε τοῦ στρατεύματος περί αὐτὸν σχέσει καὶ τῆ τοῦ δήμου σπουδῇ, τῶσαύτῃ, τε ἐκινήθη, κατὰ τοῦ Παπιρίου στάσις, ὡς παρὰ μικρὸν ἐλθεῖν αὐτὸν θανάτου.

9. Μετὰ ταῦτα οἱ Σαμνίται τοὺς Ῥωμαίους, ὑπατευόντων Τίτου
 5 Βετουρίου καὶ Σπουρίου Ποστουμίου, μετὰ πολλῆς κατεπολέμησαν
 τῆς αἰσχύνῃς, καὶ κύριοι καταστάντες αὐτῶν, ἔθεντο σπονδὰς τοῖς
 ἠττημένοις ἀπρεπείς. Ἄλλ' ἢ σύγκλητος καὶ ὁ δῆμος τὰς μὲν σπον-
 δὰς παρεσάλευσαν ὡς ἐν δυσπραγίᾳ γεγενημένας, ἀνέλαβον δὲ τὴν
 10 τὴν μάχην, καὶ οἱ πρότερον νενικηκότες ἠττήθησαν, Παπιρίου τοῦ ὑπάτου
 στρατηγούτου. Ηεσόντων δὲ τῶν πλειόνων, ἑπτὰ χιλιάδες
 ἀνδρῶν αἰχμαλώτων ὑπὸ τοῖς νενικηκόσιν ἐγένοντο, καὶ πρῶτος οὗτος
 κατὰ Σαμνιτῶν ἐδόθη τῷ Παπιρίῳ θρίαμβος. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν
 τοῦτον χρόνον Ἄππιος Κλαύδιος κήνωρ αἰρεῖται, ἦγγουν τιμητῆς
 ἀρχὴ δὲ ἦν αὕτη τῶν μεγίστων, καὶ ἦν ἔργον αὐτῆ τοὺς τῶν πολιτῶν
 15 διερευνᾶσθαι τε καὶ κρίνειν βίους, τιμωρίας τε κατὰ πάσης ἰδύνατο
 δυναστείας, καὶ οὐδεὶς ἦν ἐξω τῆς τοῦ κήνωρος ἐξουσίας. Κύριοι δὲ
 ἦσαν οἱ κήνωρες καὶ ἔργοις καινοῖς κατακοσμεῖν τὴν πόλιν. Ὁ
 Κλαύδιος γοῦν πηγῆν ὠχέτευσεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἦτις αὐτῷ μέχρι
 νῦν ἐπονομάζεται Κλαυδία, ὁδὸν τε ἐστόρεσεν, ἦτις ἐπεκλήθη κατὰ
 20 αὐτῆ τῷ πεποιηκότι, Ἄππια προσαγορευθεῖσα. Οὕτως ἢ μέντοι ἐπώ-
 νυμον ἔσχε τοῦ πεποιηκότος, ἢ δὲ αὐτὸ τοῦνομα. Τοῦτον ὥδε πε-
 πραγμένων, Σαμνίται τὴν μάχην ἀνενεώσαντο, Κύντου Φαβίου Μα-
 ξίμου τὴν ὑπατείαν ἔχοντος· παῖς δὲ ἦν οὗτος τοῦ μικροῦ πρόσθεν εἰ-
 ρημένου Φαβίου Μαξίμου. Οὗτος ἠττᾶται τὴν μάχην καὶ τριεχιλίους
 25 ἀποβάλλει τῶν μαχιμωτάτων. Ληγάτος δὲ αὐτῷ χειροτονηθεὶς ὁ πα-
 τὴρ Φάβιος ἐνίκησέ τε τοὺς Σαμνίτας καὶ πολλὰς αὐτῶν πόλεις εἰ-

1-2. δὲ τῆ—ἐκινήθη ἐν τῷ καμμένῳ Η : ἐν τῇ ᾗδ' διὰ παραπεμπτικῶς συμ-
 μείων † Λ 2. Παπιρίου Η : παπίριου ἐκ τοῦ παπυρίου Μ 3. παρὰ μικροῦ Η :
 παραμικροῦ Μ ἐλθεῖν αὐτὸν Η : αὐτὸν ἐλθεῖν Ι 4. οἱ Η : δὲ οἱ Δ σα-
 μνίται Η : Σαμνίται Σ Τίτου ΙΣΔ : τίτου ἐκ τοῦ τίτου Λ : τίτου Μ

6. αἰσχύνῃς Η : αἰχύνῃς Δ 8. παρεσάλευσαν Η : παρασάλευσαν Μ

12. αὐτὸν ΜΙΣ : λείπει ΛΔ 13. Ἄππιος Η : ἄπιος Ι ἦγγουν τιμητῆς ἐν τῷ
 καμμένῳ Η : πρόσθετος νεοτερὰ χειρὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ στίχου κατὰ τὴν ᾗδ' Δ

15. διερευνᾶσθαι τε Δ : διερευνᾶσθαι τὲ Η πάσης ΛΔ : πάσης τὲ ΜΙ

16. κήνωρος Δ : κήνωρος Η 17. κήνωρος Δ : κήνωρος Η και-
 νοῖς ΣΔ : κενοῖς ΑΜΙ 20-21. ἐπώνυμον ΙΔ : ἐπονομήσις ΑΜΣ 21. αὐτῷ ΙΣΔ :
 αὐτῷ ΑΜ 22. Ἐν τῇ ᾗδ' περί σαμνιτῶν ΑΜ 23. μικροῦ Η. Γραπτὸς και-
 ρόν ; 24. καὶ Η : [καὶ] Σ 25. ληγάτος Δ : λήγατος ΙΣ : λήγατος ΑΜ

26. ἐνίκησέ τε ΙΔ : ἐνίκησε τὲ ΑΜΣ

λεν. Ἐπειτα διαδέχονται τὴν ὑπατον ἀρχὴν Πούβλιος Κορνήλιος
 'Ρουφίνος καὶ Μάρκος Καύριος Δευτάτος· καὶ συνάψαντες πρὸς τοὺς
 Σαμνίτας πόλεμον πολλὰς τε μάχαις λαμπροὶ ὑπερέσχον καὶ παντά-
 πασιν αὐτοὺς ἐκπόλιον κήσαντες δι' ἐτῶν ἑννέα καὶ τεσσαράκοντα τέ-
 λος ἔδωσαν τῷ πολέμῳ. Ὡς ἔπος δὲ εἶπεν, οὐδὲν τῶν ἐντὸς τῆς Ἰτα-
 λίας ἔθνῶν οὕτω τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις κατειργάσατο.

10. Ἡλλοῖς τε ὑστερον ἐνιαυτοῖς πλήθος Γάλλων ἀξιωμαχίτων
 Τούσκαις τε καὶ Σαμνίταις κατὰ τῆς Ῥώμης ἐκοινωνήσαν, καὶ τὸν
 δρόμον ἐπ' αὐτὴν ποιούμενοι παρὰ Γνέου Κορνηλίου Δολοβέλλου
 τοῦ ὑπάτου πανωλεθρίᾳ διεφθάρησαν.

11. Ἰπὸ τούτους τοὺς χρόνους Ταραντίνοις, ἐν ὑστάτῳ τῆς Ἰτα-
 λίας πάσης κειμένοις, ἐπήχθη παρὰ Ῥωμαίων πόλεμος. Αἰτία δὲ ἦν
 τοῦ πολέμου παροιμία καὶ ἀσέλγεια παρὰ τοῦ δήμου τοῦ Ταραντίνου
 κατὰ τῶν πρεσβευτῶν ἐκ τῆς Ῥώμης, τετολημημένη. Ἀχμαζόντων δὲ
 τῶν κατὰ τὴν μάχην, Ἡύρρον ἐπεκαλέσαντο σύμμαχον Ταραντίνοι, 15
 γένος μὲν τῶν ἀπ' Ἀχιλλέως, βασιλεύοντα δὲ τῶν Ἠπειρίων. Κατα-
 λαμβάνει τοίνυν τὴν Ἰταλίαν ὁ Ἡύρρος, καὶ τοῦτον πρῶτον πόλεμον
 ἐπολέμησαν Ῥωμαῖοι πρὸς στρατιάν ἐξ ὑπερορίων ἤκουσαν. Ἐπὶ
 τούτων ὑπατος ἐχειροτονήθη Πούβλιος Οὐαλέριος Λεουιανός. Οὗτος,
 τοῦ Ἡύρρου κατασκόπους ἔλθων, προσέταξεν ἅπαν αὐτὸ ἐπιδειχθῆναι 20
 τὸ στρατόπεδον, εἶτα ἀφεθῆναι καὶ τῷ Ἡύρρῳ γενέσθαι μνηστὰς ὧν
 ἐθεάσαντο. Μετὰ ταῦτα γίνεται μάχη, καὶ, τραπέντος τοῦ Ἡύρρου,
 μεταβολὴν ἔσχε διὰ τοὺς ἐλέφαντας ἢ τοῦ πολέμου τύχη. Ἀγνώτες
 γὰρ ὄντες τούτων οἱ Ῥωμαῖοι τῶν θηρίων καὶ τῶν ἵππων πρὸς τὴν
 ἀθρόαν ὄψιν ἐκπλαγέντων, φοβηθέντες ἔσχον ἔλαττον. Κακῶς δὲ τῶν 25
 Ῥωμαϊκῶν ἐκ τούτου διακειμένων, ἡ νύξ ἔδωκε τῇ συμπλοκῇ τέλος·
 ἢ χρησάμενος ὁ Λεουιανός ὑπεχώρησε. Κατὰ δὲ ταύτην τὴν μά-
 χην χιλίους ὀκτακοσίους ὁ Ἡύρρος αἰχμαλώτους εἶλε καὶ τῶν μεγί-
 στων αὐτοὺς ἠξίωσε τιμῶν· τοὺς δὲ πεσόντας ἐξ αὐτῶν τῶν Ῥωμαίων

2. 'Ρουφίνος Η : ρουφίνος Μ 6. οὕτω Δ : τούτω Η 7. τε ΑΙ : ἐ ΜΣ :
 δὲ Δ 9. Γνέου Η. Γραπτέου Γναίου 11. 'Εν τῇ ᾠδῃ περὶ τοῦ Πύρρου τοῦ
 ἠπειρώτου ΑΜ 13. ἀσέλγεια Η : ἀσελγεια Α 15. Ταραντίνοι Η : ταραντίνοι ἐκ
 τοῦ ταραντίνοι Μ 16. Ἠπειρίων Η. Γραπτέου Ἠπειρωτῶν ; 17. Ἰτα-
 λίαν ΜΙΑ : βασιλείαν ΑΣ 18. ἤκουσαν Η : ἤκουσαν ἐκ τοῦ ἤκουσαν Α
 19. τούτων Η : τούτω Δ 19. Λεουιανός ΑΜΙ : Λεβίος ΙΑ 20. τοῦ Η :
 λείπει Δ αὐτοῦ Η : αὐτοῖς Δ 23. ἔσχε ΙΑ : ἔσχε ΑΜΣ 27. Λεουιανός
 ἔγραψα (Πρβλ. ἀνωτέρω στ. 19) : Λεουίνιος ΑΜΙ : Λεβίος ΔΣ ὑπεχώρησε ΙΑ :
 ὑπεχώρησεν ΑΜΣ 28. εἶλε ΙΑ : εἶλεν ΑΜΣ

E. P. K. T. II
 IOANNINA 2006

ταφῇ παραδέδωκεν. Ἰδὼν δὲ αὐτοὺς καὶ ἐν νεκροῖς τοῖς σώμασιν φοβεροὺς πάντων τε τὰς πληγὰς ἐμπροσθίους, τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνασχῶν, ἔφη πάσης ἂν κρατῆσαι τῆς γῆς, εἰ τοιούτοις αὐτῷ χρῆσθαι στρατιώταις ἐξεγένετο.

- 5 12. Μετὰ ταῦτα συνάπτουσιν ἑαυτοὺς τῷ Πύρρῳ Σαμνῖται καὶ Λουκανοὶ καὶ Βρούττιοι· καὶ γίνεται δρόμος ἀπάντων ἐπὶ τὴν Ῥώμην πᾶν τε τὸ προστυχὸν ἢ πυρὸς ἢ ἔργον ἢ σιδήρου. Καὶ τὴν μὲν Καμπανίαν ἐξεπολιόρκησαν, ἦγον δὲ ἐπὶ τὴν Πραίνεστον, τῆς πόλεως ὀκτωκαίδεκάτῃ σημείῳ ἀφροστῶσαν. Φοβηθεὶς δὲ ὁ Πύρρος τὸν ὑπα-
- 10 τον καὶ τὴν σὺν αὐτῷ στρατιάν, ὄπισθεν αὐτῷ κατακολουθήσασαν, εἰς τὴν Καμπανίαν ὑπεχώρησε. Καὶ παραγίνονται πρὸς αὐτὸν πρέσβεις Ῥωμαίων, ἐξωνήσασθαι βουλόμενοι τοὺς αἰχμαλώτους. Τούτους διὰ πάσης αἰδοὺς καὶ τιμῆς ἐποίησατο, εἶδεν τε ὡς ἐνὶ μάλιστα φιλοφρόνως· τὰ λύτρα τε ἀπώσαμένους, προῖκα τοὺς αἰχμαλώτους ἀπέπεμψεν.
- 15 Ἔνα δὲ ἐκ τῶν πρέσβεων Φαβρίκιον οὕτως ἠγγάσθη καὶ ἐθαύμασεν, ὥστε, ἐπειδὴ πενία συζῆν αὐτὸν ἔγνω, τοὺς θησαυροὺς ἐπιδείξας, τὸ τέταρτον αὐτῷ προῦθηκεν αὐτῶν τε καὶ τῆς ἀρχῆς, εἰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔλοιτο συνοσίαν καὶ μετὰ τῶν πολιτῶν αὐτὸν προσθείη. Καταφρονηθείσης δὲ τῆς ὑποσχέσεως, ἠῤῥήθη τῷ Πύρρῳ τὸ περὶ τὴν Ῥώ-
- 20 μην τε καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς θαῦμα, καὶ πρέσβεις ὁ νενικηκῶς πέμπει παρὰ τῶν ἠττημένων σπονδὰς ἐπαγγέλλειν ἴσας ἐκατέροις. Τῆς δὲ πρεσβείας ἐξήρχεν ἀνὴρ ἐπιφανῆς Κινέας. Τῶν σπονδῶν δὲ μέρος ἦν καὶ τότε, τῆς Ἰταλίας ὅσον ἤδη ἐδέδεκτο τὸν Πύρρον, ἢ πολιορκηθὲν ἢ ἐκούσιον, τῆς αὐτοῦ δεσποτείας εἶναι.
- 25 13. Ταύτην οὐκ ἐδέξαντο τὴν συνθήκην οἱ Ῥωμαῖοι· ἀπεκρίναντο δὲ τοῖς πρέσβεσι σπονδὰς οὐδαμῶς ἔσεσθαι Πύρρῳ τε καὶ αὐτοῖς, εἰ μὴ πάσης τῆς Ἰταλίας ἐκχωρήσειε μέγα τε μηδὲν ἡγεῖσθαι σφᾶς παρεσχημέναι Πύρρον τὸ κατὰ τοὺς αἰχμαλώτους. Τοῦτο δὲ εἶναι σημεῖον, τὸ τοὺς ἀφεθέντας ἀτίμους εἶναι παρ' αὐτοῖς ὡς ἀναξίους

3. εἰ ἐν τῷ καιμένῳ ΙΣΔ : εἰ ἄνωθεν πρόσθετον χειρὶ νεωτέρῃ Λ : λείπει Μ

5. Σαμνῖται ΙΔ : σαμνῖται ΛΜΣ 6. Λουκανοὶ ΣΔ : Λουκάνοι ΛΜΙ 8. Πραίνεστον ΣΔ : πρίνεστον ΛΜΙ 11. εἰς Η : ἐκ Μ ὑπεχώρησε ΜΔ : ὑπεχώρησεν ΔΙΣ καὶ Η : λείπει Μ 13. εἶδεν τε ἔγραφα : εἶδε τὸ Η : εἶχεν τε Δ

17. προῦθηκεν ΙΑΣ : προῦθηκεν Μ : προῦθησεν Δ 18. μετὰ Η : κατὰ Δ αὐτῶν ἔγραφα : αὐτῶν ΛΜΣ : αὐτῷ ΙΔ προσθείη Η : προστεθείη Δ

21. ἐπαγγέλλω ΙΣΔ : ἐπαγγέλλω ΙΜ 22. Κινέας ΣΔ : κινέας ΛΜΙ 28. τοῦτο Η : τούτου Δ 29. ἀφεθέντας ΙΣΔ : ἀφέντας ΛΜ

τῆς ῥωμαϊκῆς πολιτείας δι' ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὅτι δὲ πολεμοῦντες λη-
φθεῖεν, λύσιν τε αὐτοῖς οὐκ ἔσσεσθαι τοῦ κακοῦ πρὶν ἂν τῶν διεγνω-
σμένων ἀνδρῶν ἐκ τοῦ στρατεύματος τῶν πολεμίων λάφυρα κομί-
σειεν. Οὕτω μὲν οὖν ἐπανήλθεν ἀπρακτος ἡ πρεσβεία. Πυνθανομένῳ
δὲ τῷ Πύρρῳ παρὰ τῶν πρέσβων, οἷαν εὐροίεν τὴν πόλιν, φασὶ τὸν 5
Κινέαν εἶπεν πατρίδα βασιλέων ἐωρακέναι, τούτῳ δηλοῦντα ὡς οἱ
τῆς πόλεως ἔνοικοι πάντες τοιοῦτοι τυγχάνουσιν οἷος αὐτὸς ὁ Πύρ-
ρος κατὰ τὴν Ἑπειρον καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ὑπείληπται. Ἐντεῦ-
θεν ἐκστρατεύουσι πάλιν ἐπὶ τὸν Πύρρον ὑφ' ἡγεμόσιν ὑπάτοις Που-
δλίῳ Σουλπικίῳ καὶ Δεκίῳ. Καὶ γενομένης μάχης τιτρώσκεται Πύρ- 10
ρος καὶ τῶν ἐλεφάντων ἀναιρεῖται τὸ πλεῖστον, πίπτουσί τε τῶν μετὰ
Πύρρου χιλιάδες εἴκοσι, Ῥωμαίων δὲ πεντακισχίλιοι μόνοι. Φεύγει
τοίνυν ὁ Πύρρος ἐπὶ τὴν Τάραντα.

14. Καὶ διελθόντος ἐνιαυτοῦ μετὰ ταύτην τὴν μάχην, Φαβρίκιος
αὐθις ἐπιπέμπεται τῷ Πύρρῳ μετὰ στρατιᾶς, ὃ τὸ τέταρτον τῆς βα- 15
σιλείας ἦν ὑπεσχημένος. Στρατοπεδευσάμενοι δὲ ἐκ τοῦ πλησίου
αὐτὸς τε καὶ ὁ Πύρρος ἀνέμενον τὴν μάχην. Μία δὲ τῶν νυκτῶν
λατρός τις τῷ Πύρρῳ συνῶν προσφεύγει τῷ Φαβρικίῳ, ὑπισχνούμενος
φαρμάκῳ τὸν Πύρρον ἀναιρήσειν, εἰ τις αὐτῷ τοῦ ἔργου τούτου καρ-
πὸς γένοιτο. Τοῦτον ὁ Φαβρίκιος δέσμιον ἐκπέμπει τῷ Πύρρῳ, ση- 20
μάνας ὡς οὐκ ἔστι Ῥωμαίων δόλω τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' ὄπλοις ἀναι-
ρεῖν. Τότε τὸν Φαβρίκιον ὑπεραγασθεὶς ὁ Πύρρος οὕτως ἔστιν, ἔφη,
Φαβρίκιος, ὃν οὐκ ἔστιν ἀφελκυσθῆναι τοῦ πρέπαντος, ὥσπερ οὐδὲ
τὸν ἥλιον τῆς αὐτοῦ φοράς. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐπὶ τὴν Σικελίαν ἀπε-
χώρησεν. Φαβρίκιός τε, Λουκανοὺς τε καὶ Σαμνίτας ἔλων, ὑπὲρ τῆς 25
νίκης ἐθριάμβευσε. Δέχονται δὲ τὴν ὑπατείαν Μάρκος Κούριος Δεν-
τάτος καὶ Κορνήλιος Λέντουλος· εὐθὺς δὲ ἐπὶ τὸν Πύρρον ἐκστρα-
τεύουσιν. Ὁ τοίνυν Κούριος συνῆψε πρὸς αὐτὸν μάχην· καὶ τὸ μὲν
στράτευμα σχεδὸν ἅπαν ἀπώλεσε τοῦ Πύρρου, αὐτὸν δὲ ἡ Τάρας

6. Ἐν τῇ φᾶ· C ἡ αὶ Λ 10. Δεκίῳ Δ : Δεκίῳ Π 11. πίπτουσί τε ἔγραψα :
πίπτουσι τε AMIΣ : τοῦ τε προστεθέντος κατόπιν Λ : πίπτουσι τε Δ 12. εἴ-
κοσι IΣΔ : εἴκοσι AM : 15. μετὰ στρατιᾶς Π : μεταστρατιᾶς M 17. αὐτός
τε AMA : αὐτός τε IΣ 20-21. σημάνας !! : τημάνας Σ 22. οὕτως ἔστιν Δ : οὕτως
ἔστιν Π 22-23. ἔστιν—πρέπαντος ἐν τῇ καιμένῳ ΛΙΔ : ἐν τῇ φᾶ πρόσθετα δεῖα
παραπαμπτικῶν σημείων ¼ Λ) 24-25. ἀπεχώρησεν Π : ἀπεχώρησε Δ 25. Φα-
βρίκιός τε ἔγραψα : φαβρίκιος τε AMI : Φαβρίκιος δὲ ΣΔ 27. Λέντουλος ΣΔ :
Λεντούλος AMI 29. αὐτὸν δὲ AMI : αὐτὸν τε Δ

ὕπεδέξατο φεύγοντά, καθ' ἵναταισ' τῆς παρεμβολῆς τῶν πολεμίων ὁ Κούριος ἐγκρατῆς. Ὁ δὲ τῶν πεσόντων πολεμίων ἀριθμὸς εἴκοσι τρεῖς ἦσαν χιλιάδες. Οὗτος ὁ πόλεμος ἐδῶκε τῇ Κουρίῳ θριάμβον ἐπισημνιάτατός τε οὗτος ἐγένετο τῶν πρόποτε, τεσσάρων ἐλεφάντων τότε ὁ πρῶτον ἐν τῇ Ῥώμῃ φανέντων. Τούτων οὕτω πραχθέντων καὶ τὴν Τάραντα ἀπολιπόν ὁ Πύρρος ἐπὶ τὸ Ἄργος ἐχώρησεν, ἐνθα τὸ τέλος τοῦ βίου ἐδέξατο, πεσὼν ἐν πολέμῳ.

15. Ἐντεῦθεν Γάιος Φάβιος Λικίνιος καὶ Γάιος Κλαύδιος Κανίνας ὑπάτοι χειροτονουμένοι τετρακοσιοστῶ καὶ ἐξηκοστῶ [καὶ πρῶτῳ] τῆς Ῥώμης ἔτει. Κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πρέσβεις ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας πεμφθέντες πρὸς τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου κατέλαβον τὴν Ῥώμην, αἰτούμενοι παρ' αὐτῶν εἰρήνην τε καὶ φιλίαν.

16. Ἐκδεξαμένῳ δὲ τὴν ὑπατείαν Κόντου Κυλληγίου καὶ Γάϊου Φαβίου Πικτωρός, Πικένται πόλεμον ἐκίνησαν. Χρόνου δὲ διελθόντος οὐ πολλοῦ παρὰ τῶν ἐξῆς ὑπάτων Πουβλίου Σεμπρονίου καὶ Ἀππίου Κλαυδίου κατεπολεμήθησαν ὡς καὶ θριάμβῳ γενέσθαι χώραν. Τότε δὴ καὶ πόλεις παρὰ Ῥωμαίοις ἠικοδομήθησαν, Ἀρίμνός τε ἐν Γάλλοις καὶ Βενεβενδός ἐν Σαμνίῳ.

17. Μάρκου δὲ Ἀτιλίου Ῥηγοῦλου καὶ Λουκίου Ἰουνίου Αἰδωνος ἐλθόντων ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, κατὰ Σαλλεντίνων ἐδογματίσθη πόλεμος. Ἡττήθησαν δὲ, καὶ τῆς πόλεως ἐξέπεσον τῆς ἑαυτῶν, καὶ μετὰ τούτων Βρουνδισηνοί, καθ' ὧν ἀπάντων οἱ νικήσαντες ἐθριάμβευσαν.

18. Τετρακοσιοστῶ δὲ καὶ ἐβδομηκοστῶ [καὶ ἐβδόμῳ] τῆς πόλεως ἐπὶ πολὺ λοιπὸν ἦν καὶ παρὰ πᾶσι λαμπρὸν τὸ τῆς Ῥώμης

1. γίνεται ΛΣΔ : γίγεται ΙΜ 2. πολεμίων Η : πολεμίων Μ εικοσι τρεῖς ΛΙΣ : εἴκοσι τρεῖς Μ : εἴκοσι τρεῖς Δ 3-4. ἐπισημνιάτατός τε Δ : ἐπισημνιάτατος τε Η 5. Ἐν τῇ ᾠα' ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἕως τελευταίας Πύρρου τοῦ ἡλερωμένων βασιλέως, ἔτη 56ᾶ ΑΜΣ 6. Λικίνιος ΑΜΙ : Λίκιος ΣΔ. Γραπτέον Λικίνιος 7-9. Κανίνας ΣΔ : κανιλίας ΑΜΙ 9. ἐξηκοστῶ Η : ἐξηκοστῶ Α 10. Κυλληγίου Η. Γραπτέον Ὀγουλίου 11. Φαβίου Η : Φαβίου τοῦ Δ Πικτωρός ΣΔ : πικτωρός ΑΜΙ 12. Πουβλίου Δ : Πουβλίου Η. Ἴδε ἀνωτέρω σ. 23, 1, 19 καὶ κατωτέρω πολλαχῶς Σεμπρονίου ΣΔ : ἐμπρονίου ΑΙ : ἐμπρονίου διαγραφείσης εἰτα τῆς φιλίης Μ 13-14. ὡς καὶ — ἠικοδομήθησαν ἐν συνεχείᾳ τοῦ καμένου Η : ἐν τῇ ᾠα' ὑπὲρ τοῦ ἐρυθρογράφου διὰ παραπαραπτικῶν σημείων Δ Λ 15. Ἀρίμνός τε ΣΔ : ἀρίμνος τε ΑΜΙ 16. Βενεβενδός ΑΜΙ : Βενεβεντός ΣΔ

17. Ῥηγοῦλου ΣΔ : καὶ ῥηγοῦλου ΑΜΙ Λουκίου ΣΔ : λυκίου ΑΜΙ 18. Ἰουνίου ΣΔ : ιουνίου ΙΜ : ἰουνίου Α. Διορθωτέον Ἰουλίον 19. Σαλλεντίνων ΙΣΔ : σαλλεντίνων ΑΜ 20. ἐξέπεσον ΛΣΔ : ἐξέλεσαν ΜΙ 21. καὶ ἐβδόμῳ προσέθηκε Δ : λείπει Η 22-24. πόλεως Η : πόλεως ἔτει Δ 24. πᾶσι Η : πᾶσι Ι

ὄνομα. Οὕτω δὲ τῆς Ἰταλίας ἐκτός αὐτοῖς συνεκεκρότητο πόλεμος. Τότε τοίνυν βουλευθέντες τὰ τῶν πολιτῶν γνώμαι κλήθος, ἀπογραφῆν ἐποιήσαντο, καὶ συνηριθμήθησαν ἀνδρῶν ἑννέα καὶ εἴκοσι μυριάδες καὶ διςχιλιοὶ διακοσίοι τριάκοντα τέσσαρες, καίτοι κατὰ πάντα τὸν ἔμπροσθεν χρόνον οὐδὲ μιᾶς γενομένης ἀνακωχῆς πολέμου. Ἐν ταύτῃ τῇ δυνάμει τῆς πόλεως πρὸς Ἄφρους αὐτοῖς ὁ πρότερος κινεῖται πόλεμος, Ἀππίου Κλαυδίου καὶ Κύντου Φαβίου τὴν ὑπατον ἔχοντων ἀρχῆν. Γίνεται τοίνυν ἐκ τῆς Σικελίας συμπλοκὴ, καὶ νικήσας ὁ Κλαυδῖος Ἄφρους τε καὶ τὸν βασιλέα Σικελίας Ἰέρωνα καθ' ἑκατέρων ἐθριάμβευσε.

10

19. Τῇ δὲ ἑξῆς ἑνιαυτῷ Οὐαλέριος Μάρκος καὶ Ὠτακίλιος Κράσος ὑπατοὶ μεγάλα κατὰ τὴν Σικελιανὴν εἰργάσαντο. Ταυρομένιον γάρ καὶ Κατάνην καὶ πεντήκοντα πρὸς τούτοις ἑτέρας πόλεις τῇ Ῥωμαϊκῇ συνήψαν ἀρχῇ. Τρίτῃ δὲ ἔτει τοῦ πρὸς Ἄφρους πολέμου, παρασκευῆς ἐπὶ τὸν βασιλέα γενομένης Ἰέρωνα, φθάνει τὴν μάχην Ἰέρων καὶ μετὰ τῆς συγκλήτου τῆς ἐκ Συρακουσίων αἰτεῖ παρά τῶν Ῥωμαίων εἰρήνην ἐπὶ διακοσίοις ἀργυρίου ταλάντοις καὶ λαμβάνει. Τρέπεται τοίνυν ἡ παρασκευὴ ἐπὶ τοὺς Ἄφρους, καὶ ἡττῶνται, καὶ θριαμβεύει κατ' αὐτῶν ὁ νενικηκός.

20. Ἐτει δὲ πέμπτῃ τοῦ προτέρου πρὸς Ἄφρους πολέμου, Γαίου Δουελλίου καὶ Γναίου Κορνηλίου Ἀσιανοῦ καθεστηκότων ὑπάτων, ἑναυμάχησαν Ῥωμαῖοι, τοῦτο πρῶτον ἐν θαλάττῃ πολεμοῦντες· ναυσί τε ἐχρῶντο μακραῖς, ἃς αὐτοὶ μὲν ἐκάλουν ῥῶστρα ἀπὸ τοῦ τὰς πρήρας αὐτῶν ὀρνέων τινῶν μμεῖσθαι ῥάμφη. Λιβύρνας δὲ ἡ συν-

- / κε
1. ὄνομα Η : ὄνομα Ι ἐκτός Η : ἐκτός Ι συνεκεκρότητο Η : συνεκρότητο Α
2. γνώμαι Η : γνώμῃ Ι 3. Ἐν τῇ ᾗζ' ἀνδρῶν μυριάδες ἑγγύς 2' (2' .1) τότε ἦσαν ἐν ῥώμῃ ΑΣ 4. τριάκοντα τέσσαρες ΙΣΔ : τριακοῦντατέσσαρες ΑΜ
8. ἐκ τῆς Σικελίας Η : ἐν τῇ Σικελίᾳ ὀρθῶς Δ 10. ἑκατέρων ΙΣΔ : ἑκάτε-
ρων ΑΜ 14. τρίτῃ Η : τρίτῳ Μ 15. Ἰέρωνα Η : ἰερόνα Μ 20. Ἐν τῇ
ᾗζ' ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἕως οὗ πρώτης θαλάσσης ἐπέβησαν Ῥωμαῖοι καὶ ἑναυ-
μάχησαν καθηδονίοις ἐν τῷ ἑγγιστά ΑΜΣ ἔτει Η : ἔτει κατὰ δις·θωσον μεταγε-
ναστέρην τοῦ ἔτι Α Ἄφρους ΙΣΔ : ἄφρους κἀτωθεν (ἐν τῷ Α μέλαν) καὶ καθη-
δονίους ἀνωθεν (ἐν τῷ Α ἐρυθρόν) ΑΜ 21. Δουελλίου Η. Γραπτέον Δου-
λίου Γναίου Η. Γραπτέον Γναίου Ἀσιανοῦ Η. Γραπτέον Ἀσιανῶ
22. τοῦτο Η. Γραπτέον τότε ; 22-23. ναυσί τε Δ : ναυσί τε Η 23. ῥῶ-
στρα Η : ῥωστράτας Δ 24. μμεῖσθαι Δ : μεμίχθαι Η ῥάμφη χειρὶ ναστέρᾳ
ἐκ τοῦ ῥάμφει Α : ῥάμφει Ι λιβύρνας ἐγραψα : λιβύρνα ΑΜΣ : λιβύρνα ΙΔ

ήθεια προσαγορεύει. Κατὰ ταύτην δὴ τὴν ναυμαχίαν ἐξ ἀπάτης ὑπὸ τοῖς πολεμίοις ἐγένετο Κορνήλιος κρατῶν γὰρ τοῖς ὅπλοις, βόλοι τῶν Ἄφρων, ὡσανεὶ σπονδὰς αἰτούντων, τῆς αὐτῶν ἐπιβὰς τριήρους συνελήφθη τε καὶ δεθεὶς ἀπήχθη. Δουέλλιος δὲ, ἐπεξελθὼν τῇ μάχῃ, 5 νικᾷ τὸν στρατηγὸν τῶν πολεμίων μίαν τε καὶ τριάκοντα ναῦς αἰρεῖ, δέκα καὶ τέσσαρας ἐτέρας καταποντίσας· ἐπτὰ δὲ χιλιάδας αἰχμαλώτων ὑφ' ἑαυτὸν κατεστήσατο, τρεῖς δὲ διέφθειρε χιλιάδας, σιδήρη τε καὶ τοῖς ὕδασι νίκην κατεπράξαντο Ῥωμαῖοι, ἧς ἄλλην οὐχ ἤγγησαντὸ λαμπροτέραν οὐδ' αὐ χαριεστέραν, ἐπειδήπερ, ὁμολογημένον 10 τοῦ κατὰ γῆν κράτους, κρείττους καὶ κατὰ θάλασσαν ὤφθησαν, ἐν ᾧ πλεονεκτεῖν Ἄφροι τὸ πρὶν ἐνομίζοντο. Γατοῦ δὲ Ἀκκυλίου Φλώρου καὶ Λουκίου Σκηπίωνος διαδεξαμένων τὴν ὑπατείαν, Κοροίκη καὶ Σαρδῶ, πάντα τρόπον πολιορκηθεῖσαι πολὺ τε ἀποβαλοῦσαι πλῆθος ἀνδρῶν αἰχμαλώτων, ὑπὸ τοῖς ὑπάτοις γενομένων, ἀφορμὴ θριάμβου 15 τοῖς νενικηκόσιν ἐγένοντο.

21. Λουκίου δὲ Μανιλίου Βούλτωνος καὶ Μάρκου Ἀτιλίου Ῥηγούλου τὴν ἀρχὴν ὑποδεξαμένον, ἐκ τῆς Ἰταλίας τε καὶ Σικελίας ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν ὁ πόλεμος μετηνέχθη. Καὶ γίνεται ναυμαχία καρτερὰ πρὸς Ἀμιλκάρην, τὸν τῶν πολεμίων στρατηγὸν, καθ' ἣν τέσσαρες καὶ ἐξήκοντα ναῦς οἱ Ῥωμαῖοι καταποντίσαντες, τὸν μὲν στρατηγὸν ἔτρεψαν εἰς φυγὴν, ἀπέβαλον δὲ καὶ αὐτοὶ δύο καὶ εἴκοσι 20 ναῦς. Ἀποβάντες δὲ εἰς τὴν πολεμίαν γῆν, εὐθὺς μὲν Κλυπίαν εἰλον, ἐπιφανῆ τῶν Ἄφρων πόλιν, δρόμος δὲ ἦν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν Καρχηδόνα. Πᾶν δὲ ὃ διεήλθον ἐκπολιορκήσαντες ἐχωρίσθησαν. Καὶ Μανίλιος μὲν εἰς τὴν Ῥώμην ἐπανῆκε μετὰ λαμπρᾶς νίκης, ἐπτὰ καὶ εἴκοσι χιλιάδας αἰχμαλώτων ἄγων· Ῥήγουλος δὲ προσμείνας ἔτι τοῖς 25 πράγμασιν, ἐπανελάβεν ἐπ' αὐτῆς τῆς Ἀφρικῆς τὴν μάχην, τρισὶ τῶν

1. τοῖς Π : τῆς Μ 4. Δουέλλιος Π. Γραπτέον Δουίλιος 8. ὕδασι ΙΣΔ : ὕδασι ΔΜ εἰς τὴν ἔγραψα : νίκην τὲ Π : νίκην τότε Δ 10. ᾧ ΔΜΙ : ᾧ ΣΔ
 11. Ἀκκυλίου ΔΜΙ : Ἀκυλίου Σ : Αικυλίου Δ 12. Σκηπίωνος ΙΔ : Σκηπίωνος ΔΜΣ Κοροίκη Π. Γραπτέον Κοροική 16. Μανιλίου Π. Γραπτέον Μαλλίου
 17. τε ἔγραψα : τὲ ΔΜΣ : λείπει ΙΔ 19-20. τέσσαρας Π : τέσσαρας χειρὶ νεωτέρα ἐκ τοῦ τέσσαρες Δ 20. ἐξήκοντα Π : ἐξήκοντα Δ 22. Κλυπίαν Δ : κλιπίαν Π 23. Ἄφρων ΔΣΔ : ἄφρων ΔΜ 23-24. Καρχηδόνα ΙΣΔ : καρχηδόνα ΔΜ 24-25. Μανίλιος ΙΣΔ : μανήλιος ΔΜ. Γραπτέον Μάλλιος
 25. μετὰ λαμπρᾶς Π : μεταλαμπρᾶς Μ 26. Ῥήγουλος Π : Ῥηγούλος Δ προσμείνας Π : προσμείνας Δ 27. αὐτῆς ΙΣΔ : αὐτοῖς ΔΜ

πολεμίων στρατηγούς ἀντιπαραταξάμενος περιγεγόμενος ἐξ τοῦ πολέμου ὀκτώ τε καὶ δέκα χιλιάδας ἀνελών καὶ πέντε ζώντων ἐλῶν ἐλέφαντάς τε ὀκτώ καὶ δέκα ληισαμένους, ἐβδομήκοντα καὶ τέσσαρας πόλεις ὑποσπόνδους τῇ Ῥώμῃ συνήψε, τάξας αὐτάς ὡς ἐβουλήθη φόρους. Ἐνταῦθα λοιπὸν οἱ Ἄφροι, κεκμηκότων αὐτοῖς τῶν πραγμάτων, εἰρήνην αἰτοῦσιν· οὐ δεξαμένου δὲ τὴν ἰκετείαν Ῥηγούλου, συνθήκας δὲ ἀπαιτοῦντος τῶν σπονδῶν ἀπηνεῖς τε καὶ τραχείας, Λακεδαιμονίους ἐπεκαλέσαντο πρὸς συμμαχίαν· καὶ πέμπεται αὐτοῖς στρατεύμα λακωνικὸν ὑφ' ἡγεμόνι Ξανθίππῳ. Συγκροτηθέντος οὖν πολέμου, μεταπίπτει τῷ Ῥηγούλῳ τὰ τῆς τύχης ἤττάται· γὰρ ἦτταν οὕτω μεγάλην, ὥστε πάσης μὲν τῆς στρατιᾶς διςχιλίους διαφυγεῖν μόνους, αὐτὸν δὲ μετὰ πεντακοσίων ὑπὸ τοῖς πολεμίοις γενόμενον δεθῆναι, τρεῖς δὲ χιλιάδας ἀνδρῶν μαχιμωτάτων πεσεῖν.

22. Ἄλλ' οἱ μετὰ τούτοις ὕπατοι Μάρκος Αἰμίλιος Παῦλος καὶ Σέρβιος Φούλβιος τὴν μὲν κατὰ τὸν πόλεμον δυσπραγίαν ἐπηνώρθωσαν, οὐδὲ αὐτοὶ δὲ συμφορᾶς ἔξω κατέστησαν. Τριακοσίαις γὰρ ναυσὶ συμμίζαντες τοῖς Ἄφροις ὑπερέσχον, ὥστε τέσσαρας μὲν καὶ ἑκατὸν νῆας καταποντίσαι, τριάκοντα δὲ μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς μαχομένων ἔλειν, ἀνδρῶν δὲ δεκαπέντε χιλιάδας τὰς μὲν διαφθεῖραι, τὰς δὲ αἰχμαλώτους ἀπάγειν, τὸ δὲ στρατεύμα τὸ οἰκεῖον πᾶσι χρήμασι τοῖς ἐκ τῆς λείας πλουσιώτατον ἀποφῆναι. Οὐδὲν δ' ἂν ἐκόλυσε δουλεῦσαι τότε τοὺς Ἄφρους, εἰ μὴ λιμὸς ἐπελθὼν προαπήγαγε τὴν στρατιάν τοῦ τέλους. Ἐν οὕτω λαμπροῖς τοῖς κατὰ τὴν μάχην καὶ μετὰ τοσούτων λαφύρων ἐπανιόντα τὸν στόλον σχεδὸν ἅπαντα θαλάσσιος κλύδων κατειργάσατο, καὶ τοσοῦτον ἐγένετο ναυάγιον, ὥστε ἐκ τετρακοσίων καὶ ἐξήκοντα καὶ τεσσάρων νηῶν ὀγδοήκοντα μόνους ἀθλίως διασωθῆναι. Οὐδεὶς τε χρόνος τοσοῦτον χειμῶνα μνήμη παρέδωκεν ἀνθρώπων οὐδὲ τοσοῦτον σύμπτωμα θαλάσσιον. Οὐ μὲν τούτο παρέλυσε τὸ φρόνημα τὸ Ῥωμαϊκόν, οὐδὲ ἀφείλε τι τῆς ἀκμῆς,

1-2. τοῦ πολέμου Π : τῷ πολέμῳ Δ 2. ὀκτώ τε ἔγραφα : ὀκτώ τε ΑΜΙ : ὀκτώ δὲ ΣΔ

3. ἐλέφαντάς τε Δ : ἐλέφαντας τε Π ληισάμενος Π : ληισάμενος ἐκ τοῦ ληισάμενοι Α 8. ἐπεκαλέσαντο Π : ἀπεκαλέσαντο Μ 13. χιλιάδας Π : μυριάδας Δ 14. Ἄλλ' οἱ Δ : ἄλλοι Π 15. Σέρβιος ΣΔ : ἐρβίλιος ΑΜ : εὐρβίλιος Γ

17. συμμίζαντες Π : συμμίζαντε προστεθέντος ἐν τέλει ε ὑπὸ τῆς δευτέρας χειρὸς Α 18. νῆας Π : νῆας Μ 20. ἀπάγειν Π : ἀπάγειν Ι 21. ἀποφῆναι Π : ἀποφῆναι Σ 21-22. δουλεῦσαι ΑΜΙ : *δουλοῦσαι Σ : δουλοῦσθαι Δ

26. ἐξήκοντα Π : ἐξήκοντα Α νηῶν ΑΜΙ : νεῶν ΣΔ 29. ἀφείλε τι ΙΔ : ἀφείλε τι (τί Α) ΑΜΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

παραχρημά τε διακοσίας ἐπισκευαζόμενοι ναῦς, πρὸς ἑτέρας παρεσκευάσαντο ναυμαχίας.

23. Οἱ οὖν ἐξῆς ὑπάτοι, Γνέος Σερβίλιος Σκηπίων καὶ Γάιος Σεμπρόνιος Βλέσος ἐξήκοντα καὶ διακοσίας ναυσὶν ἐπὶ τὴν Ἄφρικὴν ἐξέπλευσαν. Καὶ τινὰς μὲν τῶν πόλεων εἶλον λαφύρων δὲ ἐμπλήσαντες τὰς ναῦς ἀπήεσαν· ἀλλὰ καὶ τούτοις χειμῶν διέφθειρε τὴν εὐπραγίαν, ναυαγίῳ περὶ τὸ πλεῖστον τοῦ στόλου χρησαμένοις. Αὐταὶ τοίνυν αἱ συμφοραὶ, ἀλλήλαις ἐφάμιλλοί τε καὶ συνημμέναί, τὴν περὶ τὸ ναυμαχεῖν προθυμίαν ἐξέβαλον τῶν Ῥωμαίων, δόγμα τε 10 ἢ σύγκλητος ἐποίησατο μηκέτι ταῖς κατὰ θάλατταν χρῆσθαι μάχαις μηδὲ ναῦς ἔχειν πλὴν ἐξήκοντα φυλακῆς ἕνεκα τῶν ἰταλικῶν ὀρίων πρὸς τὰς ἐξωθεν ἐκ θαλάττης ἐφόδους.

24. Λουκίου δὲ Καικιλίου Μετέλλου καὶ Γάτου Φουρίου Ηλακίδου πρὸς τὴν ὑπατείαν κληθέντων, γίνεται μάχη περὶ τὴν Σικελίαν 15 πρὸς Ἄφρους, ἑνὸς τῶν ὑπάτων Μετέλλου στρατηγούτου. Ἐν ταύτῃ νικᾶται τῶν Ἄφρων ὁ στρατηγός, τριάκοντα μὲν καὶ ἑκατὸν ἐλέφαντας ὀπλίτας ἄγων, στρατιὰν δὲ πασῶν τῶν ἐμπροσθεν μεγίστην. Καὶ πίπτουσι μὲν εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν, ἐλέφαντες δὲ ἐξωργήθησαν παρ' αὐτὸν μὲν τὸν πόλεμον ἕξ καὶ εἴκοσι, τοὺς λοιποὺς δὲ αἱ συμ- 20 μαχομένους αὐτῷ Νουμίδοι πλανωμένους συνέλαβόν τε καὶ παρεστήσαντο τῷ ὑπάτῳ. Μετὰ θαυμαστῆς οὖν πομπείας εἰς τὴν Ῥώμην εἰσῆλθε, τῶν ἐλεφάντων μεγέθει τε καὶ πλήθει τὰς ὁδοὺς πληρῶντων.

25. Οὗτος δὲ ὁ πόλεμος ἠνάγκασε τοὺς Ἄφρους καταφυγεῖν ἐπὶ τὸν Ῥήγουλον, ὃν ἐν δεσμοῖς εἶχον, παρεκάλουν τε αὐτὸν συμπε- 25 σθεῖσαι τοῖς ὑπ' αὐτῶν πρὸς Ῥωμαίους ἐκπεμπομένοις, ὥστε αὐτοῖς γενέσθαι σπονδὰς καὶ τοὺς ἑκατέρωθεν αἰχμαλώτους ἀντιδοθῆναι τοῖς

1. παραχρημά τε ΔΜ : παραχρημα τε ΑΙΣ 1-2. παρεσκευάσαντο Η : παρασκευάσαντο Μ 3. οὖν Η : οὖν Μ ἐξῆς ΣΔ : ἐξῆς ΑΜΙ Γνέος Η : γνέος Ι. Γραπτέον Γναίος Σκηπίων Η : Κηπίων ὀρθῶς Δ 4. ἐξήκοντα Η : σικελήκοντα Ι 6. διέφθειρε Η : διέφθειρον ἐκ τοῦ διέφθειρε Μ 7. χρησαμένοις ΣΔ : χρησαμένους ΑΜΙ 8. ἀλλήλαις ἐγραψα : ἀλλήλοις Η 9. ἐξέβαλον ΣΔ : ἐξέβαλεν ΑΜΙ 11. μηδὲ ἐγραψα : μηδὲ Μ : μήτε ΙΣΔ ἐξήκοντα ΙΣΑ : ἐξήκοντα ΑΜ ἰταλικῶν Ι : ἰταλῶν Η 13. Καικιλίου ΣΔ : καικιλίου ἐκ τοῦ καὶ κιλίου διερθεύσεως τῆς βερρείας τοῦ καὶ Μ : καὶ κιλίου ΙΑ Μετέλλου ΣΔ : μετέλλον ΑΜΙ Φουρίου ΜΣΔ : φουρούριου ΑΙ 14. γίνεται Η : γίγνεται Ι 20. συνέλαβον τε ΣΔ : συνέλαβον τε ΑΜΙ 21. θαυμαστῆς Η : θαυμαστῆς ἐκ τοῦ θαυμαστοῦς Μ 24. Ῥήγουλον Η. Γραπτέον Ῥήγουλον

οἰκείοις. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἀντιβολούντος αὐτοῦς ὁ Ῥηγοῦλος, καίτοι δέσμιος ὢν, ἀπεσθίεται. Νικηθεὶς δὲ τῇ προεδρείᾳ, παραγίνεται μὲν εἰς τὴν Ῥώμην, λυθέντος δὲ αὐτῷ λόγου, οὐδὲν ἠνέσχετο κατὰ Ῥωμαίων ὑπατικὸν καὶ ἄνδρα πράξει, φάσκων ἀφ' ἧς ἡμέρας ὑπὸ τοῖς πολεμίοις ἐγένετο τῆς βωμαϊκῆς ἐκπεπτωκέναι πολιτείας. Οὕτε οὖν ὁ τὴν γαμετὴν ἐδέξατο περιπλοκάς ζητήσασαν, καὶ σύμβουλος γίνεται Ῥωμαίοις μὴ προσέσθαι τοὺς Ἄφρους ἐπαγγέλλοντας εἰρήνην· περικεκόφθαι γὰρ αὐτοῖς τὰς δυνάμεις· καὶ μήτε αὐτὸν μήτε τοὺς συνελθιμένους αὐτῷ ἀξιοχρέους ὑπειληφθαι χρῆναι πρὸς τοσοῦτων αἰχμαλώτων, τῶν ἐξ Ἀφρικῆς κατεχομένων, ἀντίδοσιν. Ταῦτα συμβου- 10 λεύσας ἐκράτησε, πάντων τῶν αὐτοῦ τὰ τοῦ δήμου προσθείς. Οὐ δὲ καὶ τοῦτο γενναϊότατον τῶν ἔργων· τῶν γὰρ πρεσβυτῶν ἀπράκτων ἀποπεμφθέντων, συναπήλθε καὶ ὁ Ῥηγοῦλος· καὶ βουλομένων αὐτὸν τῶν πολιτῶν κατέχειν, οὐκ εἶξεν, ὡς οὐ δυνάμενος πρέπον ἀξίωμα πολίτῃ Ῥωμαίῳ ἔχειν μετὰ τὴν παρὰ τοῖς Ἄφροις δουλείαν. Τοσοῦ- 15 τον ἦν τὸ φρόνημα τῶν Ῥωμαίων· ἐπεὶ τὸ τῶν ὄρκων, οὓς ἐδεδώκει τοῖς Ἄφροις, ἢ μὴν ἐπανήξειν εἰ μὴ καταπράξει τὰς σπονδὰς, οὐδὲν ἐκώλυε μένειν. Ὁ γὰρ ἀρχιερεὺς ὁ καλούμενος παρ' αὐτοῖς ποντίφεξ οὐκ εἶναι τὸ πρᾶγμα ἐπιорκίαν ἐκ τῶν ἱερῶν ἐψηφίσατο νόμων. Ἐπανελθὼν οὖν πρὸς τὴν Ἀφρικὴν πολυτρόποις ἐξεδόθη κολάσεσιν, ἃς 20 ἄλλοι ἄλλως ἐκδεδώκασιν, καὶ παρ' αὐταῖς τὸν βίον ἐτελεύτησεν.

26. Ἐντεσθεν Πούβλιος Κλαύδιος Ποῦλχος καὶ Γάϊος Ἰούνιος ὑπατοὶ χειροτονηθέντες ἐπίσης ἐδυσημέρησαν. Κλαύδιος μὲν γὰρ οὐκ ἀφοσιωσάμενος, ἢ ὁ νόμος ἐνεανιεύσατο κατὰ τῶν συμβόλων· αὐσπί- κεια καλοῦσιν αὐτὰ οἱ Ῥωμαῖοι· σημεῖα δὲ ἦν ταῦτα δαιμονίοις δι- 25 ἄρομενα τοῖς ἐπὶ πόλεμον ἐξίοδοι· καὶ διὰ τοῦτο χεῖρον ἔσχεν ἐν τῇ τῶν Ἄφρων μάχῃ, ὥστε ἐκ διακοσίων εἴκοσι νηῶν, αἷς ἐναυμάχει, τριάκοντα διασωθῆναι καὶ αὐτὸν μετ' αὐτῶν φυγεῖν, τὰς δὲ ἄλλας

1. Ῥηγοῦλος Η. Γραπτέον Ῥηγοῦλος 3-4. Ῥωμαίων Η : βωμαίων ἐκ τοῦ βωμαίων Μ 4. καὶ ΑΜΙ : λείπει ΣΔ 7. προσέσθαι ἐγραψα : προσέσθαι Η 11. ἀποτῷ ΙΔ : ἀποτῷ ΑΜΣ 13. Ῥηγοῦλος Η. Γραπτέον Ῥηγοῦλος 15. Ῥο- μαίῳ ΙΣΔ : βωμαίων ΑΜ 17. ἢ ΙΣΔ : ἢ ΑΜ καταπράξει Η : καταπράξαιτο Μ 21. ἐκδεδώκασιν Η : ἐκδεδώκοι Δ 22. Πούβλιος ἐγραψα. Ἰδὲ ἀνωτέρω

σ. 23, 1, 19 καὶ ἄλλαχοῦ : Ποῦβλιος Η 25. αὐτὰ ΣΔ : αὐτὸν ΑΜ : αὐτὸν Ι οἱ Η : λείπει Α δαιμονίοις Η : δαιμονίας Δ 26. ἐξίοδοι Η : ἀξίοδοι Μ διὰ τοῦτο ΙΣΔ : διατοῦτο ΑΜ ἔσχεν Η : ἔσχον Ξ 27. τῶν Η : κατὰ τῶν Δ νηῶν Η : νεῶν Δ 28. αὐτὸν Η : αὐτὸν ἐκ τοῦ αὐτῶν Μ

Ε.Γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

τάς μὲν καταποντισθῆναι, τὰς δὲ ὑπὸ τοῖς πολεμίοις μετὰ τῶν ἐμ-
πλεόντων πολεμιστῶν γενέσθαι. Ὁ δὲ ἕτερος ὑπατος ναυαγίῳ τὰς
ναῦς ἀποβαλὼν τὸ στράτευμα σῶον ἐπανήγαγεν· ἐπ' αὐτῇ γὰρ τῇ
χέρσῳ ἐφθάρησαν αἱ νῆες, ὥστε τοὺς ἄνδρας ἄνευ πόνου τῆς γῆς
5 ἐφικέσθαι.

27. Μετὰ τούτους ὑπατοὶ γίνονται Γάιος Λουτάτιος Κάτουλος καὶ
Αὔλος Πουσταύμιος Ἀλβίνος. Τρίτον δὲ ἦν τοῦτο καὶ εἰκοστὸν ἔτος
τοῦ πρὸς Ἄφρους πολέμου. Κάτουλος τοίνυν τὰ πρὸς Ἄφρους ἐκλε-
ξάμενος, τριακοσίαις ναυσὶν ἐπ' αὐτοὺς ἐχώρησεν· ἐκεῖνοι δὲ τετρα-
10 κοσίαις ἀντεπαρετάξαντο. Τοσαύτη δὲ οὔτε πώποτε ἐμπροσθεν στόλῳ
ἀλλήλοις οὔτοι οἱ δῆμοι συνέμιξαν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Κάτουλος
ἐπέβη τῆς νεῆς ἀρρωστών· τέτρωτο γὰρ ἐν τῇ προτέρᾳ μάχῃ. Συμ-
μιξάντων δὲ αὐτῶν περὶ τὸ Λιλύθαιον τῆς Σικελίας, τοσαύτην ἐπε-
δείξαντο Ῥωμαῖοι τὴν προθυμίαν, ὥς ἐξήκοντα μὲν ναῦς πολεμίας
15 ἔλειν, πέντε δὲ καὶ εἰκοσι καὶ ἑκατὸν καταποντίσαι, δύο δὲ καὶ τριά-
κοντα χιλιάδας αἰχμαλώτων ἀνδρῶν λαβεῖν, τριςκαίδεκα δὲ διαχρή-
σασθαι, καὶ πάντα δὲ τὸν πλοῦτον ἐτύγγανον γὰρ αὐτὸν ἐναποθέ-
μενοι τὰς ναυσὶ, τῷ μεγέθει τοῦ στόλου πεποιθότες, οἱ πολέμιοι
ἑαυτῶν ποιήσασθαι. Τῶν Ῥωμαίων δὲ αὐτῶν δυοκαίδεκα νῆες διε-
20 φθάρησαν. Ὁ μὲν οὖν πόλεμος ὁ αὐτὸς συνέστη πρὸ ἑξ εἰδῶν Μαρ-
τίων κατὰ τοὺς Ῥωμαίους. Ἄφροι δὲ παραχρῆμα τὴν εἰρήνην ἐπήγ-
γειλαν, καὶ ταύτην ἔδωσαν οἱ Ῥωμαῖοι, λαβόντες τοὺς αἰχμαλώτους
τοὺς ὑπὸ τοῖς Ἄφροις ὄντας· ὧν δὲ αὐτοὶ κατείχον, προσκομιζόντων
λύτρα τῶν Ἄφρων, οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ προῖκα διαφῆκαν·
25 εἰ δὲ τινες ἦσαν ὑπὸ δεσπόταις ἐκ δημοσίας πράσεως γεγεννημένοι,
τούτων ἐψηφίσαντο τὰ τιμήματα καταβληθῆναι τοὺς ἐωντημένους. Καὶ
οὐδὲ ταῦτα τοὺς Ἄφρους ἐζημίωσαν, ἀλλὰ τὸν ταμίαν τῶν δημοσίων
χρημάτων ἀπαριθμῆσαι προσέταξαν.

28. Μεταστάσης δὲ τῆς ἀρχῆς ἐπὶ Κύντον Λουτάτιον καὶ Αὔλον
30 Μάλλιον ἐπηνέχθη Φαλίσκοις πόλεμος· πόλις δὲ ἦν αὕτη τῆς Ἰταλίας
δυνατωτάτη· καὶ τούτων ἑκάτεροι κατώρθωσαν ὑπατοὶ ἐν ἑξ ταῖς

3. αὐτῇ γὰρ τῇ Η : αὐτῷ γὰρ τῷ Ι 6 (καὶ ΙΙ). Κάτουλος Σ : Κατοῦλος Η
7. Αὔλος ΣΔ : αὐτός ΑΜΙ 8. Κάτουλος Ἐγραφα : Κατοῦλος Η τὰ Ἐγραφα :
τάς Η 10. ἀντεπαρετάξαντο Η : ἀντεπαρετάξαντο Δ 14. ἐξήκοντα Η : ἐξή-
κοντα Δ 21. παραχρῆμα Η : παραχρημα ἐκ τοῦ παρά χρῆμα Μ 21. 22. ἐπήγ-
γειλαν Η : ἐπήγγειλαν τῇ δευτέρᾳ χεὶρὶ ἐκ τοῦ ἀπήγγειλαν Δ 23. αὐτοὶ Η. Γρα-
πτέον αὐτοῖς ; 25. δεσπόταις Η : δεσπόταις ἐκ τοῦ δεσπόταις Μ 31. κατώρ-
θωσαν ΣΔ : κατώρθωσαν ΑΜ

πάσαις ἡμέραις, μυρίων μὲν καὶ πεντακισχίλιον πεσόντων ἐκ τοῦ στρατεύματος τῶν πολεμίων, τοῖς δὲ λοιποῖς εἰρήνης δολιχείᾳ ἐφ' ἡμέραι τῆς γῆς, ἧ Ῥωμαῖοι ἐξέτι γενέσθαι.

ΒΙΒΛΙΟΝ Γ'.

1. Ὄψω μὲν οὖν ὁ πρὸς Ἄφρους ἔληξε πόλεμος εἴκοσι καὶ τρισὶ παρεκταθεῖς ἡμεραις. Ῥωμαῖοι δὲ ἤδη γνωριμώτατοι παρὰ πᾶσι γεγενημένοι πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς τὸν Αἰγύπτου βασιλεύοντα Πτολεμαῖον, ὑπισχνόμενοι συμμαχίαν αὐτῷ κατὰ τοῦ Σύρων βασιλεύοντος Ἀντιόχου. Ὁμολογήσας δὲ Πτολεμαῖος τῇ πρεσβείᾳ χάριν οὐκ ἔδειχθη τῆς συμμαχίας, ἐπειδὴ περ εἶχεν ἤδη πέρασ ἐκείνος ὁ πόλεμος. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τῆς Σικελίας βασιλεὺς Ἰέρων, δυνάτατος τῶν πρόποτε, εἰς τὴν Ῥώμην ἀφίκετο, μεθέξων τῆς τελουμένης αὐτόθι θέας, αἰτὸν τε εἴκοσι μυριάδας ἐδωρήσατο τῷ δήμῳ.

2. Ἦνίκα δὲ Ἰέρων κατέλαβε τὴν Ῥώμην, Λεύκιος Κορνήλιος 10 Λεντοῦλος καὶ Φούβιος Φλάκκος ὕπατοι κατὰ Ῥηγαύλιον ἤσαντο πόλεμον ἐντὸς τῶν ἰταλικῶν ὀρίων, καὶ νίκης γενομένης ἐθριάμβευσαν. Καρχηδόνιοι δὲ, παρεγχειροῦντες ταῖς σπονδαῖς, τοὺς Σικελίους, οὓς αἱ συνθήκαι Ῥωμαῖοις ὑπακούειν ἠθεύοντο, παρηρέθιζον καὶ ἐπειθον ἀντιτάττεσθαι. Τοῦ δὲ πράγματος εἰς φῶς κεχωρηκότος, 15 πρεσβεῖα Καρχηδονίων παραγενομένη τὴν εἰρήνην ἐκύρωσεν.

3. Ὑπάτων τε ἀναδειχθέντων Τίτου Μαλλίου Τορκουάτου καὶ Γαίου Ἀνιλίου Βούσκλου, θρίαμβος μὲν γίνεται κατὰ Σάρδων, μάχη κρατηθέντων μετὰ δὲ τοῦτο πᾶς πανταχόθεν ἐπέπαυτο πόλεμος, καρτερά τε τὴν ἡσυχία, οἷαν οὐδενὶ χρόνῳ συνέβη γενέσθαι πλὴν ἐπὶ 20 Νουμᾷ Πομπιλίου, ὃς μετὰ Ῥομύλον ἐβασίλευσε.

1. πάσαις Π : πάσαις ἐκ τοῦ πᾶσαις Μ 3. ἡμίσει Π : ἡμίσει ἐκ τοῦ ἡμῖν Μ
 3. αἰτὸν τε Δ : αἰτον τε Π 7. τῆς Π : ὁ τῆς Δ 11. Λεντοῦλος Π : λεντοῦ-
 τος Α. Γραπτίον Λεντοῦλος Ῥηγαύλιον Π : Λεγύρων Δ : Διορθωτῶν Λιγύων
 ἤσαντο ΑΜΙ : ἤσαντο ΣΔ 13. ἰταλικῶν Ι : Ἰταλῶν Π γενομένης Π : γεγαμένης
 διορθοθέν εἰς γενομένης Μ 13-14. ἐθριάμβευσαν Π : ἐθριάμβευσαν Δ 14. παρεγ-
 χειροῦντες Π : παρεχειροῦντες 18. τὲ ΑΜΙ : δὲ Δ : λείπει Σ Τίτου ΣΔ : τί-
 του ΑΜΙ Τορκουάτου ΣΔ : τορκουάτου μετὰ διάξασιν τοῦ πρώτου καὶ ἔκτου
 γράμματος Μ : κορκουάτου ΑΙ 19. Βούσκλου Π. Διορθωτῶν Βούλβου
 22. Ῥομύλον ΙΣΔ : ῥομύλον ΑΜ